

چه خبر از حسن روحانی؟!

روزنامه شرق در گزارشی به آینده سیاسی حسن روحانی رئیس‌جمهور پیشین پرداخته است.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، این روزنامه نوشت:

یک ماه از خداحافظی حسن روحانی از نهاد ریاست‌جمهوری گذشته است و بعد از حضور در مراسم تنفیذ و تحلیف دیگر از او خبری نیست. پرسشی که این روزها برای علاقه‌مندان به سیاست ایران مطرح است، این است که آیا او به دنیای سیاست بازخواهد گشت؟ یا حداقل دوباره عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهد شد؟

مقام معظم رهبری سنتی دارند که بعد از پایان دوره ریاست‌جمهوری افراد، آنها را به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام درمی‌آورند. اولین فردی که در دوره رهبری ایشان، دوره ریاست‌جمهوری خود را به پایان رساند، مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی بود. او البته از مرداد سال ۶۸ ریاست مجمع را با حکم مقام معظم رهبری برعهده داشت. ایشان یک سال قبل از پایان دوران هشت‌ساله ریاست‌جمهوری هاشمی، حکم ریاست او را تمدید کرده بودند. مرحوم هاشمی بعد از خروج از پاستور بر مجمع تشخیص مصلحت نظام متمرکز شد و تا دی ماه سال ۹۵ که درگذشت در این سمت باقی ماند.

خاتمی نپذیرفت

مرداد ۱۳۸۴، پایان دولت اصلاحات و خداحافظی سیدمحمد خاتمی از پاستور بود. از آن روز این مسئله مطرح بوده که او حضور در مجمع را به دلایل شخصی نپذیرفته و به‌همین دلیل مقام معظم رهبری حکمی برای خاتمی صادر نکرده است.

چندی‌پیش با محمد عطریانفر، عضو حزب کارگزاران سازندگی، در این‌باره گفت‌وگویی انجام شده که او عنوان کرد عدم پذیرش عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام از سوی سیدمحمد خاتمی آن‌طور که مطرح شد، نبود. او در این‌باره گفت: «اولین تجربه این موضوع به مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برمی‌گردد؛ اگرچه زمانی که آقای هاشمی‌رفسنجانی رئیس‌جمهور بودند، هم‌زمان رئیس مجمع هم بودند (به‌عنوان یکی از رؤسا و اعضای قوای سه‌گانه) لیکن در سال ۱۳۷۶ که مسئولیت ایشان تمام شد، موقعیت ریاست مجمع ایشان ابقا شد که تجربه ارزشمندی بود و بیشتر به این موضوع برمی‌گشت که تجارب رؤسای جمهور که هشت سال در پست مدیریت اجرایی درنگ کرده‌اند، می‌تواند به نفع مدیریت بعدی مورد استفاده قرار گیرد و در اختیار مدیران جدیدی باشد که می‌خواهند مسئولیت خود را دنبال کنند».

عطریانفر درباره سیدمحمد خاتمی نیز این‌گونه گفت: «تصور می‌کنم بر پایه این فرایند در مقطع بعد از پایان دولت آقای خاتمی هم، از ایشان برای حضور در مجمع دعوت شده باشد؛ یعنی من احتمال می‌دهم که این اتفاق افتاده باشد؛ ولی چون از طرفی رهبری کسی را الزام نمی‌کنند؛ یعنی علی‌الاصول پیشنهاد آن از ناحیه رهبری می‌توانسته مطرح باشد؛ ولی قاعدتا موافقت اولیه فرد هم باید گرفته شود؛ بنابراین تصور می‌کنم اگر از ناحیه آقای خاتمی تمایل و اقبالی هم صورت می‌گرفت، منطقاً ایشان هم به‌عنوان عضو مؤثر و تعیین‌کننده مجمع تشخیص مصلحت می‌توانستند در آن نهاد حضور داشته باشد».

صفا هرنندی، وزیر فرهنگ دولت احمدی‌نژاد، نیز در گفت‌وگو با سالنامه مثلث در سال ۹۲ به این موضوع اشاره کرده و گفته: «وقتی دوره خاتمی به پایان رسید، آقا به او می‌گویند که من بنا دارم شما را به‌عنوان عضو مجمع تشخیص منصوب کنم. خاتمی خودش می‌گوید «به من اجازه دهید من آنجا نباشم، یک کار شخصی دارم، آن کارم را دنبال کنم شاید بهتر باشد». ایشان نیز پذیرفتند».

دو هفته بعد از پایان ریاست‌جمهوری خاتمی در مرداد سال ۸۴، او در مراسم تودیع حسن روحانی دبیر آن روزهای شورای عالی امنیت ملی شرکت می‌کند و فرصت مناسبی برای خبرنگاران پیش می‌آید که از او درباره حضور یا عدم حضورش در مجمع بپرسند. ایسنا در آن روز نوشت: سیدمحمد خاتمی پس از پایان مراسم و هنگام خروج از سالن در پاسخ به اصرار خبرنگاران برای مصاحبه و اینکه آیا عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام را می‌پذیرد یا خیر؟ با خنده گفت: «هر چیزی به ما بدهند می‌پذیریم». خاتمی پاسخ‌دادن به سؤالات خبرنگاران را به زمان دیگری موکول کرد و خطاب به آنان گفت: «حتماً با شما دیدار خواهیم داشت؛ اما مسئله آن‌گونه که مطرح شده، نبود».

احمدی‌نژاد؛ همچنان عضو مجمع

محمود احمدی‌نژاد، به واسطه ریاست هشت‌ساله خود بر دولت، از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲، عضو حقوقی مجمع تشخیص مصلحت نظام بود. با پایان دولت او، مقام معظم رهبری در ۱۳ مرداد ۸۴ در حکمی احمدی‌نژاد را به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب کردند. در این حکم آمده: «جناب آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد دامت تأییداته؛ با توجه به تلاش باارزش هشت‌ساله جناب‌عالی در مسئولیت خطیر ریاست‌جمهوری اسلامی ایران و تجارب فراوانی که در این مورد اندوخته‌اید، شما را به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب می‌نمایم. توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال خواستارم». احمدی‌نژاد هم‌اکنون نیز عضو مجمع است؛ هرچند سخنان، رفتارها و واکنش‌های سال‌های اخیرش، باعث شده بارها این شایعه مطرح باشد که او این عضویت را از دست خواهد داد.

چند سال پیش، بعد از موضع‌گیری‌های احمدی‌نژاد علیه برادران لاریجانی کار به جایی رسیده بود که اعضای مجمع ترجیح می‌دادند حتی در کنار صندلی او ننشینند و به‌نوعی او را بایکوت کردند.

اواخر اردیبهشت امسال، روزنامه جمهوری اسلامی در مطلبی نوشت: «کسی که به قانون بی‌اعتنایی می‌کند و حتی بعد از ثبت‌نام از تربیون آزاد در محل وزارت کشور اعلام می‌کند اگر صلاحیتش تأیید نشود، انتخابات را قبول ندارد، چگونه می‌تواند مصلحت کشور را تشخیص بدهد و چگونه همچنان حق دارد عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام باشد؟ همین شخص، روز بعد از ثبت‌نام به منطقه لارستان فارس سفر می‌کند و با برنامه‌ریزی قبلی عده‌ای را جمع کرده و با نمایش استقبال و جشن مردمی تبلیغات انتخاباتی به راه می‌اندازد و عوامل و ایادی او فیلم این نمایش تبلیغاتی را در فضای مجازی منتشر می‌کنند».

این اقدام از چند جهت، خلاف قانون است؛ تجمع بدون مجوز، تبلیغات انتخاباتی قبل از زمان قانونی، ایجاد تجمع در شرایط ممنوعیت کرونایی و فریب‌دادن افکار عمومی با شگردهای تبلیغاتی و سخنان تحریک‌آمیز. با این اقدامات خلاف قانون چرا برخورد نمی‌شود؟». احمدی‌نژاد چندی قبل در گفت‌وگو با «مجله گرچک حیات ترکیه» در پاسخ به این سؤال که «آیا فکر می‌کنید دوره شما در مجمع تشخیص مصلحت نظام تمدید خواهد شد؟» گفت: «به نظرم خیلی اهمیتی ندارد، باید صبر کنیم».

حسن روحانی؛ بدون حکم
حسن روحانی در آخرین شب ریاست‌جمهوری خود در تلویزیون اعلام کرد که به کارهای علمی و فرهنگی بازخواهد گشت. یک‌ماهی از رفتنش گذشته و هیچ خبری از او نیست؛ حتی از سوی مقام معظم رهبری نیز حکمی برای عضویتش در مجمع تشخیص مصلحت نظام صادر نشده است. هرچند این شایعه وجود دارد که حسن روحانی یکی از گزینه‌های ریاست بر مجمع تشخیص مصلحت نظام است؛ اما آخرین حضور او در مجمع به حدود پنج ماه قبل از فوت مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برمی‌گردد.

روحانی از دوره سوم یعنی از اسفند سال ۷۵ با حکم مقام معظم رهبری به‌عنوان عضو حقیقی به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت. البته در دوره هفتم یعنی از مرداد سال ۹۶ او و علی لاریجانی به‌عنوان عضو حقوقی در مجمع حضور دارند. علی لاریجانی بعد از پایان مسئولیت خود در مجلس در خرداد سال پیش دوباره به‌عنوان عضو حقیقی به مجمع تشخیص مصلحت نظام برگشت؛ اما این اتفاق هنوز برای حسن روحانی رخ نداده است. محمد عطریاfer درباره حضور مجدد روحانی در مجمع گفته بود: «درباره صلاحیت‌ها و قابلیت‌هایی که در آقای روحانی سراغ دارم، فکر می‌کنم که مقام معظم رهبری در صورت اعلام تمایل او و توافق ایشان علاوه بر مسئولیت عضویت او در مجمع تشخیص چه بسا در دوره‌ای که مسئولیت آقای صادق لاریجانی تمام شود، بنا بر احراز صلاحیت و قابلیت‌های منحصربه‌فرد آقای روحانی در قیاس با اعضای فعلی مجمع، ریاست را برعهده آقای روحانی واگذار خواهند کرد».

حال باید دید حسن روحانی مانند سیدمحمد خاتمی قید حضور در مجمع تشخیص مصلحت نظام را خواهد زد یا خود را برای ریاست بر آن و نشستن بر صندلی مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی آماده می‌کند.